

THÔNG CÁO BÁO CHÍ

Về quy định “Hệ số lương đặc thù” trong chính sách tiền lương, chế độ phụ cấp đối với nhà giáo

Bộ Giáo dục và Đào tạo đang xây dựng, lấy ý kiến nội dung dự thảo Nghị định quy định chính sách tiền lương, chế độ phụ cấp với nhà giáo, hướng dẫn thi hành Luật Nhà giáo. Gần đây, có ý kiến cho rằng, đề xuất “hệ số lương đặc thù” trong dự thảo không có cơ sở pháp lý, phá vỡ thiết kế hệ thống tiền lương. Bộ GDĐT cung cấp thêm thông tin để làm rõ căn cứ chính trị, căn cứ pháp lý về quy định này.

“Hệ số lương đặc thù” không làm phá vỡ thiết kế hệ thống tiền lương hiện hành

29 năm qua, chủ trương “lương của nhà giáo được ưu tiên xếp cao nhất trong hệ thống thang bậc lương hành chính sự nghiệp” và ngoài lương, nhà giáo “có thêm phụ cấp tùy theo tính chất công việc, theo vùng” luôn được xác định là nhiệm vụ, giải pháp nhất quán trong các nghị quyết, kết luận của Đảng, từ Nghị quyết Hội nghị lần thứ hai Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa VIII năm 1996 về định hướng chiến lược phát triển giáo dục - đào tạo trong thời kì công nghiệp hoá, hiện đại hoá; Nghị quyết số 29-NQ/TW năm 2013 về đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo; Kết luận số 91-KL/TW năm 2024 về việc tiếp tục thực hiện Nghị quyết số 29-NQ/TW. Gần đây nhất, Bộ Chính trị đã ban hành Nghị quyết 71-NQ/TW về đột phá phát triển giáo dục, trong đó nêu rõ: “Có chính sách ưu đãi đặc thù, vượt trội cho nhà giáo”.

Những văn bản nêu trên là những căn cứ chính trị quan trọng để Quốc hội quy định “Lương của nhà giáo được xếp cao nhất trong hệ thống thang bậc lương hành chính sự nghiệp” tại điểm a khoản 1 Điều 23 Luật Nhà giáo và quy định “Phụ cấp ưu đãi nghề và phụ cấp khác theo tính chất công việc, theo vùng theo quy định của pháp luật” tại điểm b khoản 1 Điều 23 Luật Nhà giáo. Từ đó, xác lập căn cứ pháp lý để Chính phủ cụ thể hóa thành các nội dung tại Nghị định quy định chính sách tiền lương, chế độ phụ cấp đối với nhà giáo theo yêu cầu của Quốc hội.

Như vậy, “hệ số lương đặc thù” là giải pháp chính sách cụ thể để thực hiện “Lương của nhà giáo được xếp cao nhất trong hệ thống thang bậc lương hành chính sự nghiệp”, có căn cứ chính trị, căn cứ pháp lý.

Bộ Giáo dục và Đào tạo khẳng định, quy định “hệ số lương đặc thù” không làm phá vỡ thiết kế hệ thống tiền lương hiện hành vì hệ số lương đặc thù chỉ được sử dụng để tính mức lương (là lương cơ bản tính theo hệ số lương hiện hưởng) theo công thức:

$$\text{Mức lương thực hiện từ ngày 01 tháng 01 năm } = \text{Mức lương cơ sở} \times \text{Hệ số lương hiện hưởng} \times \text{Hệ số lương đặc thù}$$

2026

Về cơ bản với cách tính này, thang bậc lương của nhà giáo vẫn sử dụng thang bậc lương chung cho viên chức của các đơn vị sự nghiệp công lập, chỉ có thêm hệ số đặc thù để đảm bảo nguyên tắc “lương của nhà giáo được xếp cao nhất trong thang bậc lương hành chính sự nghiệp”.

Hệ số lương đặc thù cũng không dùng để tính mức phụ cấp, không dùng để tính mức tiền của hệ số chênh lệch bảo lưu theo Thông tư số 07/2024/TT-BNV ngày 05/7/2024 của Bộ Nội vụ hướng dẫn thực hiện mức lương cơ sở đối với các đối tượng hưởng lương, phụ cấp trong các cơ quan, tổ chức, đơn vị sự nghiệp công lập của Đảng, Nhà nước, Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, tổ chức chính trị - xã hội và hội. Do đó, “hệ số lương đặc thù” không phá vỡ cấu trúc hệ thống tiền lương hiện hành. Mặt khác, khi thực hiện chính sách tiền lương mới thì việc chuyển đổi vẫn đảm bảo thuận lợi và giữ được hệ số đặc thù cho nhà giáo.

Nghề giáo chưa được tôn vinh xứng đáng như những chủ trương của Đảng đã xác định

Giáo dục không phải ngành duy nhất được hưởng phụ cấp thâm niên nghề. Theo quy định tại điểm a khoản 8 Điều 6 Nghị định số 204/2004/NĐ-CP đã được sửa đổi, bổ sung tại khoản 2 Điều 1 Nghị định số 76/2009/NĐ-CP, phụ cấp thâm niên nghề áp dụng đối với sĩ quan và quân nhân chuyên nghiệp thuộc quân đội nhân dân, sĩ quan và hạ sĩ quan hưởng lương thuộc công an nhân dân, người làm công tác cơ yếu trong tổ chức cơ yếu và cán bộ, công chức đã được xếp lương theo các ngạch hoặc chức danh chuyên ngành hải quan, tòa án, kiểm sát, kiểm toán, thanh tra, thi hành án dân sự, kiểm lâm. Tuy nhiên, theo Nghị quyết số 27-NQ/TW, khi Chính phủ ban hành chính sách tiền lương mới, phụ cấp thâm niên nghề chỉ còn áp dụng đối với quân đội, công an, cơ yếu. Như vậy, nhà giáo thuộc vào các chức danh không còn phụ cấp thâm niên nghề khi thực hiện chính sách tiền lương mới.

Với quy định về lương của nhà giáo, như đã nêu ở trên, quy định về lương độc lập với quy định về chế độ phụ cấp. Với lương, Quốc hội quy định “Lương của nhà giáo được xếp cao nhất trong hệ thống thang bậc lương hành chính sự nghiệp”, quy định này chỉ liên quan đến thang lương mà nhà giáo được xếp, không liên quan đến các loại phụ cấp mà nhà giáo đang được hưởng.

Kể từ khi xác định “giáo dục – đào tạo là quốc sách hàng đầu” và nhà giáo “là nhân tố quyết định chất lượng của giáo dục và được xã hội tôn vinh” (từ Nghị quyết Hội nghị lần thứ hai Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa VIII năm 1996), Đảng cũng xác định chủ trương phải xếp lương của nhà giáo “cao nhất” trong hệ thống thang bậc lương hành chính sự nghiệp để đúng với vị trí, vai trò của nhà giáo.

Nhưng việc xếp lương của nhà giáo thực tế không như chủ trương mà Đảng đã xác định 29 năm qua, lương của nhà giáo hiện CHƯA được xếp cao nhất trong

hệ thống thang bậc lương hành chính sự nghiệp, thậm chí đa số nhà giáo đang xếp ở thang lương THẤP HƠN.

Cụ thể, hiện nay **12%** nhà giáo được xếp lương theo 3 nhóm: A1 – A2.1 – A3.1, nhưng gần như **100%** viên chức các ngành, lĩnh vực khác đang xếp lương theo 3 nhóm này

	Thang lương xếp theo thứ tự từ thấp đến cao									
	C1	C2	C3	B	A0	A1	A2.2	A2.1	A3.2	A3.1
100% viên chức các ngành, lĩnh vực khác						Hạng III		Hạng II		Hạng I
12% nhà giáo						Giảng viên, giảng viên cao đẳng (hạng III)		Giảng viên chính, giảng viên cao đẳng chính (hạng II)		Giảng viên cao cấp, giảng viên cao đẳng cao cấp (hạng I)
						Giáo viên giáo dục nghề nghiệp (hạng III)		Giáo viên giáo dục nghề nghiệp chính (hạng II)	Giáo viên giáo dục nghề nghiệp cao cấp (hạng I)	

Trong số đó, chỉ có tối đa **1,17%** nhà giáo cao cấp (hạng I) được xếp thang lương cao nhất (gồm A3.1 và A3.2), trong khi ngành khác đều có tối đa **10%** viên chức được xếp thang lương A3.1.

STT	Cấp học, trình độ đào tạo	Số lượng tổng ước khoảng	Số lượng hưởng lương A3 ước khoảng	Ghi chú
1	Giảng viên đại học	67.300	6.730	A3.1
2	Giảng viên GDNN	36.000	3.600	A3.1
3	Giáo viên GDNN	36.500	3.650	A3.2

4	Giáo viên THPT	132.200	0	
5	Giáo viên GDTX	10.000	0	
6	Giáo viên DBĐH	400	0	
7	Giáo viên THCS	278.000	0	
8	Giáo viên tiểu học	370.000	0	
9	Giáo viên mầm non	266.000	0	
	Tổng cộng	1.196.400	13.980	1,17%

Có **88% nhà giáo đang xếp lương THẤP HƠN** viên chức các ngành, lĩnh vực khác: 88% nhà giáo này có thể được hưởng hệ số lương cao nhất là **6,78**; trong khi viên chức các ngành khác có thể được hưởng hệ số lương cao nhất là **8,0** (cao hơn gấp khoảng **1,18 lần**). Trong khi đó, nhà giáo phải có trình độ đào tạo đáp ứng theo chuẩn quy định.

100% giáo viên mầm non đang xếp lương THẤP NHẤT trong hệ thống thang bậc lương hành chính sự nghiệp, trong đó:

+ Hệ số khởi điểm của giáo viên mầm non hạng III là 2,10 trong khi các chức danh hạng III của viên chức ngành khác khác là 2,34 (cao gấp khoảng 1,11 lần);

+ Hệ số khởi điểm của giáo viên mầm non hạng II là 2,34 trong khi các chức danh hạng II của viên chức ngành khác khác là 4,4 (cao gấp khoảng 1,88 lần);

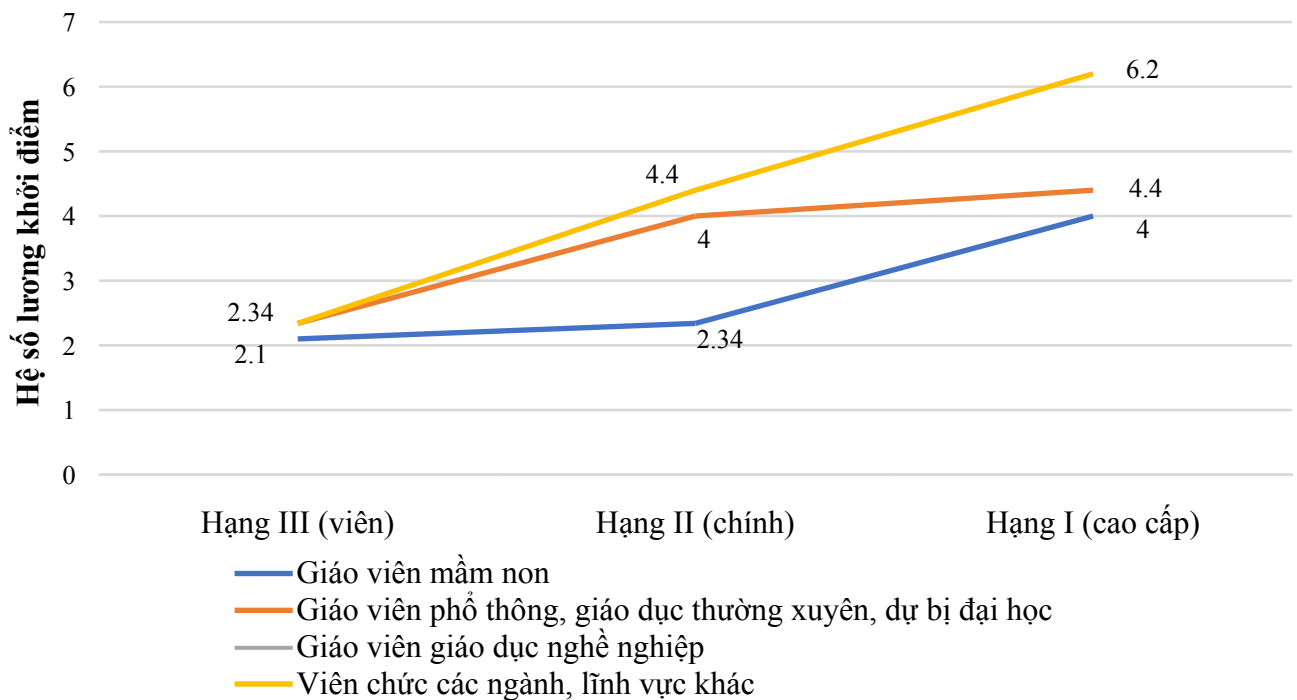
+ Hệ số khởi điểm của giáo viên mầm non hạng I là 4,0 trong khi các chức danh hạng I của viên chức ngành khác khác là 6,2 (cao gấp khoảng 1,55 lần);

+ Hệ số lương cao nhất mà giáo viên mầm non có thể được hưởng là 6,38, trong khi hệ số lương cao nhất mà viên chức ngành khác có thể được hưởng là 8,0 (cao gấp khoảng 1,25 lần).

Có thể thấy rõ qua biểu đồ sau:

BIỂU ĐỒ SO SÁNH THANG LƯƠNG ÁP DỤNG GIỮA CÁC CHỨC DANH NHÀ GIÁO VỚI VIÊN CHỨC CÁC NGÀNH, LĨNH VỰC KHÁC

Nhìn vào thực tế, với cách xếp lương này, nghề giáo chưa được nhìn nhận, tôn vinh xứng đáng như những chủ trương của Đảng đã xác định.

Sự nghiệp “trồng người” đòi hỏi nhà giáo phải có sự tận tâm, yêu nghề, yêu trò; có kiến thức sâu rộng, kỹ năng sư phạm, khả năng giao tiếp, ý thức tự học, năng lực cập nhật liên tục và phải xây dựng được hình ảnh người thầy mẫu mực để giáo dục người học qua noi gương. Vì vậy, cần phải nhìn nhận trong tổng thể thang bậc lương hành chính sự nghiệp để xếp lương nhà giáo tương xứng với vị trí, vai trò đã được Đảng xác định tại các nghị quyết và được Quốc hội quy định tại Luật Nhà giáo.

Chính sách về lương không phải là một “ân huệ” mà là đãi ngộ xứng đáng cho nhà giáo

Tại khoản 4 Điều 23 Luật Nhà giáo, Quốc hội giao cho Chính phủ quy định chi tiết về tiền lương và phụ cấp đối với nhà giáo. Như vậy, trách nhiệm cụ thể hóa quy định “Lương của nhà giáo được xếp cao nhất trong hệ thống thang bậc lương hành chính sự nghiệp”, hiện thực hóa chủ trương của Đảng đã xác định gần 30 năm qua không phải là trách nhiệm của riêng Bộ Giáo dục và Đào tạo mà là trách nhiệm chung của các Bộ, ngành có liên quan để cùng tham mưu Chính phủ các giải pháp chính sách cụ thể để thực hiện nhiệm vụ Quốc hội giao.

Việc Bộ Giáo dục và Đào tạo đề xuất các nội dung chính sách tại dự thảo Nghị định quy định chính sách tiền lương, chế độ phụ cấp đối với nhà giáo hoàn

toàn là thực hiện nhiệm vụ Quốc hội, Chính phủ giao theo quy định của Luật Nhà giáo; bảo đảm đáp ứng các chủ trương của Đảng tại các Nghị quyết, Kết luận liên quan đến lương của nhà giáo; tuân thủ quy định về lương mà Luật Nhà giáo đã quy định. Dự thảo Nghị định đang được gửi lấy ý kiến rộng rãi của các Bộ, ngành, địa phương, cơ quan, tổ chức có liên quan. Các ý kiến gửi về hầu hết đồng thuận với các nội dung quy định của dự thảo Nghị định. Bộ Giáo dục và Đào tạo sẽ tổng hợp các ý kiến góp ý và trình Chính phủ xem xét, quyết định.

Mặt khác cũng cần khẳng định rằng việc xếp “Lương của nhà giáo được xếp cao nhất trong hệ thống thang bậc lương hành chính sự nghiệp” không phải là một “ân huệ” mà là đãi ngộ xứng đáng cho nhà giáo.

Việc trả lương cao là một cách công nhận giá trị của một nghề nào đó. Với đặc thù lao động đặc biệt, tạo ra sản phẩm là tri thức và lực lượng lao động có trình độ cao; đảm đương vai trò “quyết định tương lai của dân tộc” như Nghị quyết 71-NQ/TW của Bộ Chính trị vừa ban hành thì việc “có hệ số đặc thù” để lương nhà giáo cao nhất trong thang bảng lương hành chính sự nghiệp là một đãi ngộ xứng đáng đối với vai trò, vị thế và trách nhiệm của nhà giáo.

Chính sách về lương trong Luật Nhà giáo ngay lập tức có tác động tích cực tới đội ngũ nhà giáo

Trước khi xây dựng, ban hành Luật Nhà giáo, theo thống kê của Bộ Giáo dục và Đào tạo (năm học 2022 - 2023) tỉ lệ nhà giáo bỏ nghề, chuyển nghề khoảng 10% trong tổng số giáo viên; trong đó phần lớn là giáo viên dưới tuổi 35 (chiếm 61% trong số giáo viên bỏ nghề, chuyển nghề). Đồng thời, việc tuyển giáo viên ở hết các địa phương đều gặp khó khăn về nguồn, đặc biệt là các khu vực thành phố lớn. Điểm tuyển sinh đầu vào của các trường sư phạm ở mức thấp, ảnh hưởng tới chất lượng đào tạo đội ngũ giáo viên.

Sau khi Luật Nhà giáo được Quốc hội thông qua, quy định chính sách lương trong Luật đã ngay lập tức có tác động tích cực tới việc tuyển sinh của các trường sư phạm và việc tuyển dụng giáo viên của các địa phương. Điểm chuẩn các trường sư phạm ở mức cao so với các ngành nghề khác. Tỉ lệ người đăng kí dự tuyển làm giáo viên ở nhiều địa phương cao gấp từ 7 - 10 chỉ tiêu tuyển dụng. Một số môn học khó tuyển trước đây (như Ngoại ngữ, Tin học, Mĩ thuật, Âm nhạc...) nay đã có đông người dự tuyển.

Khi Luật Nhà giáo được ban hành, nhà giáo cả nước rất phấn khởi và mong chờ vào quy định chi tiết của Chính phủ về lương của nhà giáo được xếp cao nhất trong hệ thống thang bậc lương hành chính sự nghiệp. Do đó, quy định “hệ số lương đặc thù” nhận được sự đồng tình, ủng hộ của nhiều cơ quan, đơn vị, cá nhân có liên quan, đặc biệt là sự mong đợi của đội ngũ nhà giáo trên toàn quốc. Bộ Giáo dục và Đào tạo sẽ tiếp tục hoàn thiện nội dung quy định thể hiện sự nhất quán chủ trương, quan điểm của Đảng và Nhà nước về lương của nhà giáo trong gần 30 năm qua như

đã nêu ở trên. Đồng thời, Bộ Giáo dục và Đào tạo sẽ phối hợp với Bộ Tài chính để tính toán, xác định nguồn ngân sách thực hiện các nội dung chính sách tại Nghị định, bảo đảm tính khả thi với tình hình phát triển kinh tế - xã hội của đất nước./.

BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
MINISTRY OF EDUCATION AND TRAINING